

Література:

1. Доходи і витрати населення: Статистичний щорічник України за 2017 р. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm.
2. Доходи і витрати населення за 2017 р. URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/gdn/dvn_ric/dvn_ric_u/dvn_kv17_u.htm.
3. Коваль С.Л. Особливості фінансової поведінки вітчизняних домогосподарств. Економіка. Фінанси. Право. 2017. №7/2. С. 28–34.
4. Статистичний щорічник України за 2016 рік/ Держ. служба статистики України / за ред. Вернера І.Є. Київ, 2017. 611 с.

Чорна Ольга Михайлівна

ст. гр. ФМ-11, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мелих О.Ю.

ДЕРЖАВНИЙ КРЕДИТ І СУЧАСНИЙ СТАН ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

В сучасних умовах у вирішенні проблеми збалансованості бюджетів різних рівнів, стимулювання економічного зростання, а також пошук більш досконалих способів фінансування бюджетного дефіциту вагома роль належить державному кредиту. Розглядаючи державний кредит як складну економічну категорію, слід відзначити, що він знаходиться на стику двох видів грошових відносин – фінансів і кредиту.

Характеризуючи державний кредит з точки зору фінансів, слід зазначити, що він займає важливе місце в системі фінансових відносин, увібравши в себе їх механізми, напрямки та аспекти. З іншого боку, державний кредит, зберігаючи основні властивості кредиту, ґрунтується на наступних принципах кредитування: терміновість, платність, зворотність, забезпеченість, цільова спрямованість, добровільність.

Сутність державного кредиту реалізується в трьох основних функціях: розподільчій, регулюючій і контрольній. Розподільна функція державного кредиту дозволяє здійснити перерозподіл грошових ресурсів відповідно як з необхідністю підтримки конкретних напрямків соціально-економічної діяльності, так і до потреб економіки в цілому. Регулююча функція проявляється у впливі держави на грошовий обіг, виробництво, зайнятість, рівень процентних ставок на ринку грошей і капіталів. Контрольна функція виражається у забезпеченні цільового використання кредитних ресурсів та своєчасності розрахунків з кредиторами.

На даний момент в Україні існує ряд проблем економічного і, як наслідок, соціального характеру, пов'язаних з надмірним використанням урядом країни позикового капіталу у вигляді фінансової допомоги від

Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Європейського союзу, окремих держав.

Використання кредитних ресурсів на покриття поточних видатків державного бюджету призвело до стрімкого зростання державного боргу України та видатків на його обслуговування. Так, за останні п'ять років, сукупний державний борг України зріс на 1 583,84 млрд. грн. (або на 371%) і станом на 1.01.2019 р. становив 2 168,63 млрд. грн. [2].

Взаємовідносини України з іноземними кредиторами зумовили стрімке нарощення зовнішнього державного боргу, який становить суттєву загрозу фінансовій безпеці країни. Зокрема, валютна структура державного боргу України, для якої характерне домінування боргових зобов'язань номінованих в іноземній валюті, обумовлює посилення вразливості вітчизняної економіки до зовнішніх шоків.

Так, станом на 31 грудня 2018 р. зовнішній державний та гарантований державою борг України становив 50,5 млрд. дол. США або 64,4% валового державного боргу країни. При цьому, 71% державного та гарантованого державою боргу України – борг номінований в іноземних валютах [2].

Таким чином, державний борг країни пов'язаний з проблемою економічної безпеки країни. Шляхи вирішення проблем державного боргу деяким чином впливають на бюджетну дієздатність країни, стабільність національної валюти – гривні, а також на відносини у співпраці з міжнародними фінансовими організаціями.

Якісною характеристикою боргової безпеки держави, на стан якої, в значній мірі, впливає боргове фінансування бюджетного дефіциту, є визначення боргового тягаря і рівня платоспроможності. Для оцінки даних параметрів в світовій практиці використовується близько двох десятків показників-індикаторів, серед яких: відношення загального обсягу державного боргу до ВВП; відношення державного зовнішнього боргу до річного експорту товарів та послуг; відношення сукупних платежів за державним боргом до доходів державного бюджету [1].

У більшості країн світу, а також і в Україні, обсяг державного боргу регулюється національним законодавством.

У статті 18 «Граничні обсяги державного (місцевого) боргу та державних (місцевих) гарантій» Бюджетного кодексу України регламентовано, що «...загальний обсяг державного боргу та гарантованого державою боргу на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 60% річного номінального обсягу валового продукту України» [1].

Випередження темпів нарощування обсягів боргу України у 2014 – 2016 рр. порівняно з темпами зростання ВВП, в умовах впливу внутрішніх та зовнішніх дестабілізаційних чинників, сприяли перевищенню

безпекових значень рівня боргу та посиленню ризику неплатоспроможності держави: якщо на кінець 2014 р. відношення державного та гарантованого державою боргу до номінального ВВП становило 70,3%, у 2015 р. – 79,38%, то за підсумками 2016 р. цей показник збільшився до 80,99%.

Проте, за підсумками 2017 року, значення даного показника становило 72%, а у 2018 році – знизилось до 61%, що є свідченням підвищення рівня боргової безпеки України.

Література:

1. Мелих О. Дефіцит державного бюджету як індикатор боргової безпеки України. *Ефективна економіка*. 2016. №4. <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4909>.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: minfin.com.ua. (дата звернення: 29.03.2019 р.).

Шадюк Андрій Миколайович

ст. гр. Ф-41, ТНЕУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Горин В. П.

ДИСКУСІЙНИЙ ХАРАКТЕР ТРАКТУВАННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ

Характерною тенденцією розвитку сучасного суспільства є підвищення ролі молоді в управлінні економікою, політичними, соціальними реформами тощо. Сучасна молодь продукує креативні ідеї та винаходи, створює стартапи, впроваджує інновації в господарській діяльності, через що розглядається науковим середовищем як важливий продуктивний чинник розвитку економіки. Підвищення ролі молодих людей у просуванні реформ та стимулюванні новацій у розвитку економічної системи привертає до розвитку молодого покоління увагу з боку держави, бізнес-структур та громадськості. Одним із важливих чинників проведення молодіжної політики є формування якісного фінансового забезпечення, що дасть можливість реалізувати намічені заходи.

Не зважаючи на те, що питання фінансового забезпечення достатньо широко розглянуті в сучасній науковій літературі, фінансовому забезпеченню власне молодіжної політики увага практично не приділена. Розкриття сутності цього поняття вимагає попередньо з'ясувати зміст вихідних понять «фінансове забезпечення» та «молодіжна політика». Щодо першого поняття, то воно трактується у науковому середовищі з різних позицій: